

Tekst digitale Nieuwsbrief oktober 2011

Kort Nieuws voor en door de departementen

Wolfersveenschool Zelhem bestaat 80 jaar

Het Departement Zelhem van de Maatschappij tot Nut van 't Algemeen was blij verrast toen hen werd medegedeeld dat zij ter gelegenheid van de opening van de SNS-winkel in Ulft een donatie kregen, te besteden aan een plaatselijk doel. Met enkele bestuursleden bezochten zij de feestelijkheden in Ulft. Na de opening van de winkel kreeg het departement een cheque van € 500 overhandigd, welke in dank werd aanvaard. Het dankwoord ging

gepaard met een feestelijk bloemetje waarna nog van een drankje en een hapje genoten kon worden. Het doel voor het geld was gauw gevonden. Het is dit jaar namelijk 80 jaar geleden dat het toenmalige Departement een Nutsschool in Zelhem stichtte. De Wolfersveenschool valt bestuurlijk niet meer onder het Departement en is uitsluitend nog statutair met 't Nut verbonden. Een grote wens van de school was een digitaal schoolbord en hieraan werd de donatie besteed. Ook het departement Zelhem deed nog een duit in het zakje en schonk de school eveneens € 500. Ook de verrassingzakjes voor de leerlingen en het bloemetje voor de leerkrachten vielen goed in de smaak. En zo werd het 80-jarig jubileum van de Wolfersveenschool in Zelhem extra feestelijk gevierd.

Nationale Voorleesdagen vanaf 18 januari 2012

In het kader van aandacht voor laaggeletterdheid maakt 't Nut u graag attent op de Nationale voorleesdagen in Nederland, die er zijn vanaf 18 januari 2012. Voorlezen aan kinderen is belangrijk. Het prikkelt de fantasie, ontwikkelt het taalgevoel en bezorgt hun veel plezier. Speciaal voor baby's, peuters en kleuters zijn er De Nationale Voorleesdagen. Deze dagen hebben als doel het voorlezen aan kinderen die zelf nog niet kunnen lezen, te bevorderen zodat later deze kleintjes grote lezers zullen worden.

Mama kwijt van de Ierse illustrator Chris Haughton is gekozen tot Prentenboek van het Jaar 2012. Een jury van Nederlandse jeugdbibliothecarissen koos dit boek uit het aanbod van prentenboeken van het afgelopen jaar. Chris Haughton is illustrator en vormgever en woont in Londen. Hij illustreert onder meer voor de krant The Guardian en voor grote reclamebureaus. Mama kwijt is zijn eerste prentenboek, dat voortkwam uit een bezoek van een tentoonstelling over Dick Bruna.

Project Wat Doe Jij? in Groningen

Het project 'Wat Doe Jij?' wordt ook vervolgd in Groningen. Onlangs was er een geslaagde try-out in stad Groningen door Theatergroep De Steeg. Direct na de try-out werden al 10 voorstellingen geboekt. Gijs Schilthuis, oud-voorzitter van de Maatschappij tot Nut van 't Algemeen, gaf tijdens de bijeenkomst een toelichting op het ontstaan van het project en de achtergronden van 't Nut. Meer over het project in Groningen leest u op de website www.nutalgemeen.nl onder departementen, Kort Nieuws.

Eduard Louis Smits erelid van departement Langstraat

Departement Langstraat laat met trots weten dat in 2010 de voormalige voorzitter, de heer Eduard Louis Smits, wonende te Waalwijk, door de ALV van 17 november 2010 is benoemd tot erelid van het Departement Langstraat. Hij was jarenlang bestuurslid en voorzitter van de Nuts-mavo en later voorzitter van het departement.

Departement Makkum bestaat 200 jaar!

Het departement Makkum bestaat dit jaar 200 jaar. Het departement is druk met de voorbereiding van het jubileum dat gevierd gaat worden in het volgende seizoen (2011/2012). Op de website van Makkum is meer te lezen over de wijze waarop het departement het 200-jarig jubileum gaat vieren

't Nut twee ereleden rijker

Al meer dan 70 jaar zijn meneer en mevrouw Nuisl (resp 97 en 99 jaar) actief geweest voor 't Nut Olst. Reden om het echtpaar in het zonnetje te zetten. Namens de vereniging overhandigde voorzitter Joyce Jansen-Pierik onlangs een speciaal gemaakte 'nutspenning' als blijk van waardering voor hun jarenlange inzet en lidmaatschap van 'Het 't Nut'. Het echtpaar mag zich nu erelid van de 'De Maatschappij tot Nut van 't Algemeen' noemen.

Online cursus 'Vrijwilligers vinden en binden'

De online cursus 'Vrijwilligers vinden en binden' is een aanrader voor elke vrijwilligersorganisatie of departement die op zoek is naar (meer) vrijwilligers. De cursus is een initiatief van Movisie. Elk departement kan gratis van deze cursus gebruik maken. Het grote voordeel van deze online cursus is dat op elk moment van de dag en vanuit huis de basisbeginselen van het vrijwilligersmanagement (zonder koppeltaken) wordt uitgelegd.

SNS-Bank in de klas tijdens Week van het Geld

De Maatschappij ontvangt bij de opening van elke SNS-winkel een bedrag van 500 euro. Dit geld wordt ingezet voor het project 'Wat Doe Jij?' een project op middelbare scholen. Minder bekend is dat de SNS-bank ook zelf actief is op scholen. Tijdens de 'Week van het Geld' van 7 t/m 11 november staat Financiële Educatie voor kinderen in groep 7 en 8 van het basisonderwijs centraal. De 'Week van het Geld' heeft als doel kinderen te leren omgaan met geld. Aan de hand van allerlei onderwerpen rondom het

thema geld, zoals: sparen, zakgeld en de geschiedenis van geld, worden kinderen via het onderwijs en ouders financieel bewuster gemaakt. Hiermee wordt de basis gelegd voor financiële zelfstandigheid op volwassen leeftijd. Immers, jong geleerd is oud gedaan. Een onderwerp dat door de **SNS Bank** een warm hart wordt toegedragen! De Nederlandse Vereniging van Banken (NVB) is de organisator van de Week van het Geld. De SNS Bank en een aantal andere banken organiseren samen met de NVB diverse activiteiten om het sparen en verantwoord besteden onder jongeren te stimuleren. Inmiddels hebben al ruim 100 SNS Bank medewerkers zich aangemeld als gastdocent. Meer informatie www.weekvanhetgeld.nl/activiteiten.

Projecten onder de aandacht

Wat Doe Jij?

Tijdens het project 'Wat Doe Jij?' speelt een jongerentheatergroep, actief in die regio van het land, realistische scènes in de klas en confronteert leerlingen met hun gedrag. Dit bevordert het 'wij-gevoel' in de klas en het nemen van verantwoordelijkheid voor eigen gedrag. Thema's die worden belicht zijn: pesten, meelopers, groepsdruk en de eenling in de klas. In verschillende regio's van het land slaat het project aan. Corretje Eijgenstein, project medewerkster 'Wat Doe Jij?' voor 't Nut, zette voor u de laatste stand van zaken op een rij.

- Pesten in Groningen

Op 27 september werd de 1e voorstelling van een reeks van in totaal 66 gespeeld, die komend seizoen zullen worden gegeven in Groningen en omstreken, door theatergroep De Steeg. 'Omstreken' betekent in dit geval dat er naast Meppel en Veendam ook een beperkt aantal voorstellingen in Breda en in Leiderdorp gegeven zullen worden. De Steeg geeft, op verzoek van scholen die al klant zijn, door het hele land voorstellingen. Het aantal voorstellingen wordt mogelijk nog uitgebreid met extra voorstellingen in de provincie Friesland.

- Wat Doe Jij? – Alcohol in Groningen

Op verzoek van Verslavingszorg Noord Nederland heeft De Steeg een voorstelling ontwikkeld over alcoholgebruik. Met toestemming van het Maatschappijbestuur mag de naam 'Wat Doe Jij? – Alcohol' gevoerd worden. De naam is immers eigendom van 't Nut. Het idee ontstond omdat de vorm van de voorstelling, met de Joker als gespreksleider, zo goed bevalt.

- Wat Doe Jij? in Deventer 2e seizoen !

In Deventer gaat het project zijn 2e seizoen in! Dankzij de inspanningen van het bestuur van het Nutsdepartement Olst-Deventer is een vervolg van het project mogelijk geworden gemaakt met alleen lokale subsidies en de bijdrage van de scholen zelf. Chapeau!

- 'Wat Doe Jij?' in Rotterdam

Ook in Rotterdam is het gelukt om met lokale fondsen verder aan het project te bouwen. Naast het Nutdepartement Rotterdam heeft het Sint Laurensfonds een bedrag gedoneerd. Dit laatste is speciaal bedoeld om een vervolgproject te starten voor de Basisschool en het Mbo. Beide onderwijsvormen hebben om een speciale versie van 'Wat Doe Jij?' gevraagd.

- 'Wat Doe Jij?' in Amsterdam, Tiel, Alkmaar en Den Haag / Zoetermeer

Vorbereidingen worden getroffen door de Toneelmakerij in Amsterdam, de Jeugdtheaterschool in Tiel, Centrum voor de Kunsten Artiance in Alkmaar en een ROC in Zoetermeer. Deze bijzondere artiestenopleiding is zeer geïnteresseerd en in samenwerking met de regio Den Haag zullen voorstellingen worden voorbereid.

- Meer subsidie welkom!

De bodem van de oorspronkelijke 'schatkist' begint in zicht te komen. Dankzij een subsidie van de SNS-banken en extra bijdragen van nog een aantal lokale fondsen lukt het om het project verder uit te bouwen.

De landelijk coördinator blijft steeds nieuwe subsidieaanvragen versturen.

We zien het schooljaar 2011-2012 met plezier en vertrouwen tegemoet !

NUT-MBO prijs

Op maandagavond 12 september vond tijdens de opening van het nieuwe MBO-schooljaar in Den Haag de uitreiking plaats van de NUT-MBO prijs 2011. Het bestuur van de Maatschappij tot Nut van 't algemeen was unaniem van mening dat haar manier van studeren en werken heel goed aansluit bij de doelstelling van 't Nut: **"Het leveren van een actieve bijdrage aan de sociaal-maatschappelijke cohesie in onze samenleving."** Minou is een jonge moeder die nog niet zo lang in Nederland woont. Zij heeft haar opleiding maatschappelijk werk aan de Leeuwenborgh MBO-opleiding in Maastricht afgerond. Haar stage bij de vrouwenopvang voert zij op zeer betrokken en voortvarende wijze uit. De vrouwen (en kinderen) komen veelal uit een situatie van huiselijk geweld of zijn slachtoffer geweest van mensenhandel. Minou was blij verrast door de cheque van 1000 euro die aan de prijs verbonden is. Minou volgt op dit moment ook een studie Nederlands Recht.

Het Middelbaar Beroepsonderwijs (MBO) in Nederland stelt zich ten doel om de leerlingen naast het geven van een opleiding ook aan hen 'goed burgerschap' bij te brengen. Dit sluit nauw aan bij de doelstelling van 't Nut. Leerlingen van verschillende MBO-opleidingen in Nederland verzorgden een uitstekend diner en voor een mooie aankleding van de kerk. Met deze opening werd ook de samenwerking tussen bedrijfsleven en beroepsonderwijs, essentieel voor goed beroepsonderwijs gevierd. Prominenten uit politiek, bedrijfsleven en beroepsonderwijs waren te gast. Het beroepsonderwijs draait om jongeren (en volwassenen) die de toekomst van ons land vormen. Niet alleen in economisch maar zeker ook in maatschappelijk opzicht. Het MBO levert vanuit beide perspectieven een waardevolle bijdrage aan de maatschappij. De tafelgenoten tijdens het Diner waren Uitblinkers. Dit zijn MBO-studenten die vanwege hun prestaties door hun onderwijsinstelling zijn gekroond en leden van Team Holland, de nationale MBO-kampioenen die Nederland vertegenwoordigen tijdens de 'WorldSkills, het WK voor beroepen (van 5 tot 9 oktober in Londen). Een aansprekend voorbeeld van hoe ver je het kunt brengen met een goede opleiding in het MBO is uiteraard de minister van Onderwijs: mevrouw Van Bijsterveldt.

'Laaggeletterdheid' nogmaals onder uw aandacht

Departement Langstraat zal in januari 2012 als eerste aan de slag gaan met de problematiek van laaggeletterdheid. Elly van den Berg zal samen met bestuursleden van het departement de mogelijkheden bekijken om lokaal en regionaal de aanpak van laaggeletterdheid vorm te geven. Tien procent van de volwassen bevolking (16-65 jaar) in Nederland is laaggeletterd. Laaggeletterdheid komt voor bij allochtonen en autochtonen, bij jonge en oude mensen, bij mannen en vrouwen en bij werkenden en niet-werkenden. Dit maakt het onmogelijk om een eenduidige profielschets van 'een laaggeletterde' te geven.

Mensen die laaggeletterd zijn kunnen onvoldoende lezen, schrijven en rekenen om volwaardig deel te kunnen nemen aan onze informatiemaatschappij. Ze hebben moeite om hun eigen doelen te realiseren en kunnen hun kennis en vaardigheden niet zelfstandig verder ontwikkelen. Omdat laag- en ongeletterdheid nauwelijks publiekelijk wordt besproken, denken veel mensen dat zij de enige zijn met het probleem. Dit werkt gevoelens van schaamte in de hand. Hierdoor verbergen velen deze achterstand. Dit draagt bij aan de instandhouding van het probleem.

Oorzaken van laaggeletterdheid verschillen per individu. Er is niet één specifieke oorzaak aan te wijzen. Onderzoek toont aan dat de volgende mensen kwetsbaar zijn:

- Mensen met algemene leer- en gedragsproblemen, zoals concentratiestoornissen en een tekort aan discipline, of met specifieke lees- en schrijfproblemen, zoals taalzwakte en dyslexie;
- Mensen met een taalachterstand omdat thuis uitsluitend een buitenlandse taal wordt gesproken (bijvoorbeeld tweede- en derde generatie immigranten);
- Mensen die opgroeien in een taalarme omgeving zonder boeken, kranten en tijdschriften en die niet gestimuleerd worden om te lezen en te schrijven;
- Mensen met groot schoolverzuim en weinig opleiding (bijvoorbeeld vanwege ziekte, lichamelijke handicap, spijbelen, voortijdig schoolverlaten of een reizend bestaan);
- Mensen die op school onvoldoende aandacht en begeleiding kregen;
- Mensen bij wie de vaardigheden zijn weggezakt. Bij lezen, schrijven en rekenen geldt het motto "use it or lose it." Als je deze vaardigheden niet onderhoudt, raak je ze kwijt.

De combinatie van de omvang van het probleem, de diversiteit van de mensen die laaggeletterd zijn en hun schaamtegevoel, maakt de aanpak van het probleem bijzonder complex. Om verkwisting van gelden, tijd en inzet te voorkomen en om een effectieve aanpak te garanderen moeten partijen in zowel publieke als private sector, ieder met eigen expertise, samenwerken op dit complexe gebied

Begripsbepaling

Ongeletterd of analfabeet

Iemand is ongeletterd of analfabeet als deze persoon 15 jaar of ouder is en helemaal niet kan lezen en schrijven en dit ook nooit heeft geleerd.

Laaggeletterdheid of functioneel analfabetisme

Het beheersen van lees- en schrijfvaardigheden op een dusdanig laag niveau dat iemand niet in staat is zich te ontwikkelen of om te functioneren in de maatschappij, thuis en op het werk.

Wat zegt de Stichting Lezen & Schrijven

Stichting Lezen & Schrijven vindt allereerst dat het probleem van laaggeletterdheid in Nederland in alle lagen van de bevolking onderkend moet worden; en dat het onderwerp eveneens internationaal een plaats op de agenda verdient. De Stichting pleit voor een ketenaanpak versus een geïsoleerde aanpak. Laatste is slechts gericht op afzonderlijke doelgroepen, die geïsoleerd en dus zonder onderlinge samenhang worden benaderd, bijvoorbeeld onderwijs uitsluitend gericht op volwassenen.

L&S pleit er in dit kader voor om de keten te laten beginnen bij leesbevordering onder kinderen, door al op jonge leeftijd, thuis en op school voor te lezen. De leesvaardigheid van volwassenen en kinderen te stimuleren. Niet alleen voor het onderwijs maar ook voor **maatschappelijke organisaties**, bedrijfsleven, overheid, vakbonden en huisartsen is in dit proces een belangrijke rol weggelegd. Zij dienen waar mogelijk, gezamenlijk hun verantwoordelijkheid te nemen voor het voorkomen en verminderen van laaggeletterdheid.

Wat wil het Maatschappijbestuur

Na de oproep van Prinses Laurentien op het Jaarcongres 2010 heeft het Maatschappijbestuur namens u zich niet alleen achter de doelstelling van de Stichting 'Lezen en Schrijven' geschaard, maar ook daadwerkelijk inzet beloofd.

In 2010/2011 werden alle departementen opgeroepen lokaal en/of regionaal met betrekking tot 'laaggeletterdheid' actie te ondernemen. Het Maatschappijbestuur heeft het plan van aanpak gelanceerd en de vraag voorgelegd als pilotproject te willen dienen in het bijzonder tot nut van het algemeen !! Gezamenlijk kunnen plaatselijke bijeenkomsten worden georganiseerd en voor de uitvoering worden gezorgd. De Stichting 'Lezen en Schrijven' is bereid eventuele acties te ondersteunen. Helaas is de respons tot nu toe nog karig.

Doet u mee ? Inlichtingen te verkrijgen bij

Het Secretariaat van de Maatschappij tot Nut van 't Algemeen: e-mail: [secretariaat@nutalgemeen](mailto:secretariaat@nutalgemeen.nl)

of Elly van den Berg - van Ooijen, lid van het Maatschappijbestuur, e-mail: el.ena@ziggo.nl

Centrale Districtsraadvergadering zaterdag 5 november

Op zaterdag 5 november zal er weer een Centrale Districtraad worden gehouden in Utrecht in zalencentrum Vredenburg. Ontvangst 10.00 uur. De vergadering vangt aan om 10.30 uur. De uitnodiging en agenda zullen in oktober aan de districten per post worden verstuurd. Voor vragen of opmerkingen naar aanleiding van deze aankondiging van de Centrale Districtsraadvergadering kunt u contact opnemen met de bestuursondersteuning en secretariaat, Irene Agterkamp bereikbaar via secretariaat@nutalgemeen.nl.

Gezocht: Secretaris Maatschappijbestuur (M/V)

Zoals u weet hebben we op 16 april jl. tijdens de Algemene Leden Vergadering (ALV) in april officieel afscheid genomen van onze secretaris de heer Rik Goedman. De functie voor secretaris van ons bestuur is vacant en het bestuur wil vragen of u iemand weet die hier interesse voor deze functie heeft of misschien wilt u zelf een paar keer mee draaien in onze vergadering om zo kennis met ons te maken.

De werkzaamheden zijn divers maar kunnen veelal vanuit huis op een zelf te bepalen tijdstip plaats vinden. Voor bestuursvergaderingen wordt u 4 à 5 maal per jaar uitgenodigd. Voor het goed kunnen vervullen van de rol van secretaris is kennis en ervaring met Word, Excel en Outlook (express) vereist. Ook staat de secretaris open voor verzoeken en opmerkingen van alle (groepen) leden.

De taken van de secretaris zien er als volgt uit:

- Ziet toe en is mede verantwoordelijk voor PR-zaken voor (digitale) Nieuwsbrieven en website en berichten in de media;
- Verzorgt de planning en agenda van de bestuursvergaderingen, Centrale Districtsraad en Algemene Leden Vergadering (ALV);
- Stelt jaarlijks het sociale jaarverslag van de vereniging op voor de leden ten behoeve van de Algemene Ledenvergadering;
- Is verantwoordelijk in samenwerking met de bestuursondersteuning en administratiekantoor voor de ledenadministratie;
- Is eerste aanspreekpunt voor leden en externe organisaties ;
- Geeft in overleg met het bestuur richting aan (het beleid van) de vereniging;
- Verantwoordelijke voor de afhandeling van de inkomende en uitgaande post

In een persoonlijk onderhoud zouden wij graag met u van gedachten wisselen over de nodige informatie over de werkzaamheden en de tijdbelasting die bij deze functie horen. Uw reactie zien we graag per email aan secretariaat@nutalgemeen.nl tegemoet.